

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Limburg

Villaparkje

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed | Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Titel:	Villaparkje
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Borgloon
Deelgemeente:	Jesseren
Bron:	Schepping: 2013-10-16 Bijwerken: 2017-05-30 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134294
Coördinaten:	Breedte: 5.39941234449 Lengte: 50.8020543243

Primaire tekst

Parkje in landschappelijke stijl van ongeveer 1 ha, aangelegd rond 1900 bij een sobere villa, gebouwd door de uitbater van de naburige stroopfabriek Lowette.

Het parkje ligt tussen de Jesserenstraat, de kern van dit straatdorp, en de in 1878-1879 aangelegde spoorlijn Sint-Truiden/Tongeren, die de oorsprong is van het goed. De komst daarvan, gecombineerd met de ligging in de fruitstreek, was aanleiding voor de oprichting van een stroopfabriek. De "Grande siroperie Limbourgeoise", bleef tot in de jaren 1950 bestaan. Initiatiefnemer was burggraaf Vincent de Kerchhove de Varent (1855-1914) die naast de fabrieksgebouwen een huis in eclectische stijl bouwde omringd door een parkje. Op het kerkhof van Jesseren liggen zijn grafsteen en die van zijn echtgenote Virginie du Vivier (1859-1921).

De site, ten zuidoosten van de dorpskerk en ten westen van de Motbeek, was voorheen onbebouwd. Het Vóór-primitief kadaster noteert er één groot perceel bouwland, dat volgens de legger van 1844 toebehoorde aan Charles, baron van der Steen, gouverneur van de provincie Luik. Het tracé van de spoorweg verschijnt ten kadaster in 1880, het station in 1886 en de stroopfabriek met enkele gebouwen in los verband, tegenover het station in 1891. Zeven jaar later, kadastreert men de uitbreiding van deze fabrieksgebouwen en de komst van een nieuw woonhuis op het belendend perceel. Een muur scheidt het van de fabriek en het perceel is verder omhaagd.

Op de mutatieschets van 1905 verschijnt er ten noordwesten van het huis en grenzend aan de Jesserenstraat een moestuin met een dienstgebouw, eveneens aan de straat gelegen, samen met een kleiner gebouwtje leunend tegen de oude scheidsmuur en met het huis verbonden door een nieuwe muur op de oostzijde. In 1946 wordt dit laatste gebouwtje vergroot. In deze configuratie herkent men de huidige toestand. De sluiting van de spoorlijn in 1957 en het stopzetten van de stroopmakerij verliepen parallel. Een jaar later verkocht Albert van Scherpenzeel-Thim, kleinzoon van de oprichter, het goed aan de huidige eigenaar.

Het vrij eenvoudig huis heeft twee bouwlagen, een geleed pannendak, een terras aan de westzijde en mooie, als één constructie van giet- en smeedijzer opgevatte balkons tegen de noordwestelijke gevel. Het dankt zijn benaming van kasteel vooral aan de hogere, met kantelen en boogfries afgewerkte vierkante hoektoren.

Het is bereikbaar zowel vanuit het oude stationsplein als vanuit de Jesserenstraat. De toegang, zonder hek noch markering, via de zuidwestelijke hoek en de oprijlaan tussen hagen van sneeuwbes, vervoegt de rondweg in het parkje, dat nog hetzelfde rechthoekig perceel beslaat als in 1897 en nog steeds omhaagd is. Het parkpad wordt begeleid door hagen van sneeuwbes en loopt in de hoge bomenrand rond het grasveld, dat door de nieuwe eigenaar grotendeels omgezet werd in een omheind

tennisterein. Gesnoeide sneeuwbes als haag omcirkelt eveneens de voet van twee Hollandse linden (*Tilia vulgaris*) op het grasveld. Ook ten noordoosten van het huis ligt een ovaal grasveldje en een pad van sintels.

De voormalige moestuin is aan de straatkant omhaagd met liguster en nog deels ommuurd, maar is omgezet in gras.

Bomen

(De tussen haakjes vermelde afmetingen werden gemeten op 150 cm hoogte)

Een mooie bomenrand met bruine beuk ook in een groepje (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'), een groep van gewone beuk (*Fagus sylvatica*), gewone es (*Fraxinus excelsior*), gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus*), gewone hazelaar (*Corylus avellana*); gewone vlier met geelgerand blad (*Sambucus nigra* 'Aureomarginata'); witte paardenkastanje (*Aesculus hippocastanum*), robinia (*Robinia pseudoacacia*); tamme kastanje (*castanea sativa*). Als solitair: rode bastaardkastanje (*Aesculus x carnea*) op een heuveltje tegenover het huis, twee Hollandse linden (*Tilia vulgaris*), *Magnolia x soulangeana*. De opgemeten exemplaren zijn een gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus*) (279 cm); gewone esdoorn met purperrode baldonderzijde (*Acer pseudoplatanus* 'Purpureum') (358 cm), treures (*Fraxinus excelsior* 'Pendula' (200 cm).

Auteur: De Maegd, Christiane

Auteur: Van den Broeck, Myriam

Datum: 2007

Titel Text: Park bij het kasteel van Jesseren

Grafische documenten

Door hagen van sneeuwbes begeleid pad in de bomenrand van het parkje van het kasteel van Jesseren (Vlaamse Gemeenschap, 26-03-2007, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Hasselt, Archief van het Kadaster, Vóór-primitief plan door Reynders, 1809, herzien 1841.

Hasselt, Archief van het Kadaster, opmetingsschets 1880 nr. 17, 1863 nr. 3, 1891 nr. 3, 1898 nr. 2, 1905 nr. 4 en 1946 nr. 6.

PAUWELS D., SCHLUSMANS F. met medewerking van MUYLDERMANS E. & ROMBOUTS J., *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Limburg, Arrondissement Tongeren, Kanton Borgloon, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen*, deel 14N4, Brussel - Turnhout, 1999, p. 176-177.

Relaties

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/104457>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/31953>

Beknopte karakterisering

Datering: vierde kwart 19de eeuw, vóór WO I

Typologie: afsluitingshagen, omheiningsmuren, tuin- en parkbeplantingen

Context: villa's (bouwkundig erfgoed)